

Snovi / Erupcija / Kineski horoskop

Kovačić, Lea

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:397366>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-10**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu
Prijediplomski sveučilišni studij Likovna kultura

ZAVRŠNI RAD

SNOVI / ERUPCIJA / KINESKI HOROSKOP

Lea Kovačić

Mentor: izv. prof. art. Vojin Hraste

Zagreb, 2023./2024.

Kolegiji: Grafika, Kiparstvo, Slikanje

Mentori/nastavnici iz glavnih umjetničkih predmeta:

Prof. art. Vlasta Žanić

Izv. prof. dr. art. Igor Čabraja

Izv. prof. art. Vojin Hraste

Izv. prof. dr. art. Snježana Ban

SNOVI / ERUPCIJA / KINESKI HOROSKOP

SAŽETAK

Željela za razumijevanjem ljudske prirode je projekt koji za mnoge nikada ne prestaje. Od djetinjstva svi mi promatramo svijet oko sebe pokušavajući ga dokučiti, čime ujedno započinjemo shvaćati sami sebe. Tako promatramo i ljude oko nas, s namjerom da shvatimo tko je zapravo ta osoba koju pozdravljamo svakodnevno na putu do škole, faksa, posla te koje su njihove priče i ambicije. Naš unutrašnji svijet je nevjerojatno kompleksan, pun suprotnosti i intriga. Smatram da prolazeći kroz život naš je zadatak da iskusimo sve dijelove sebe, te da saznamo kako probiti zidove koji nas koče od stvarnih nas, od stvarnog ljudskog bića. Ti zidovi nastaju kroz različita iskustva, loša, ali i ona dobra. Smatram i da se odgovori na sva pitanja o sebi nalaze u nama, ako ih želimo čuti. Svi moji radovi su povezani kroz istraživanje nekog aspekta tog unutrašnjeg svijeta, mojeg ili općenitog ljudskog. Moj opus u slikarstvu bavi se tumačenjem složenih ljudskih osobnosti pomoću Kineskog zodijaka i svih njegovih znakova. Namjerom da istaknem pozitivne strane čovjeka, u većini radova pomoću boja koje se smatraju sretnim bojama individualnih znakova, prvenstveno sam željela ući u dubinu ljudske prirode. Time nastojim izraziti svoje mišljenje da čovjek prihvaćanjem svojih negativnih strana i upoznavajući ih, uvijek može to negativno transformirati u nešto novo, pozitivno. Na kiparstvu sam željela istražiti koliki je dio našeg unutrašnjeg svijeta zapravo zapisan u našim mobilnim uređajima. To sam realizirala izradivši veliku, predimenzioniranu maskicu za mobitel koja služi kao sigurna opna koja zadržava i štiti hrpetinu nagomilanih podataka o nama, sve do trenutka kada više ne može podnijeti teret svih uspomena koje ti podaci nose. Tehnikom bakropisa na kolegiju Grafike kroz trideset i jednu pločicu istražujem slojevito značenje vlastitih snova, kako bih bolje razumjela nesvjesni dio sebe.

KLJUČNE RIJEČI: Kineski zodiac, mobilni uređaj, snovi, osobnost.

SNOVI

U posljednjih par godina prate me vrlo živopisni snovi.

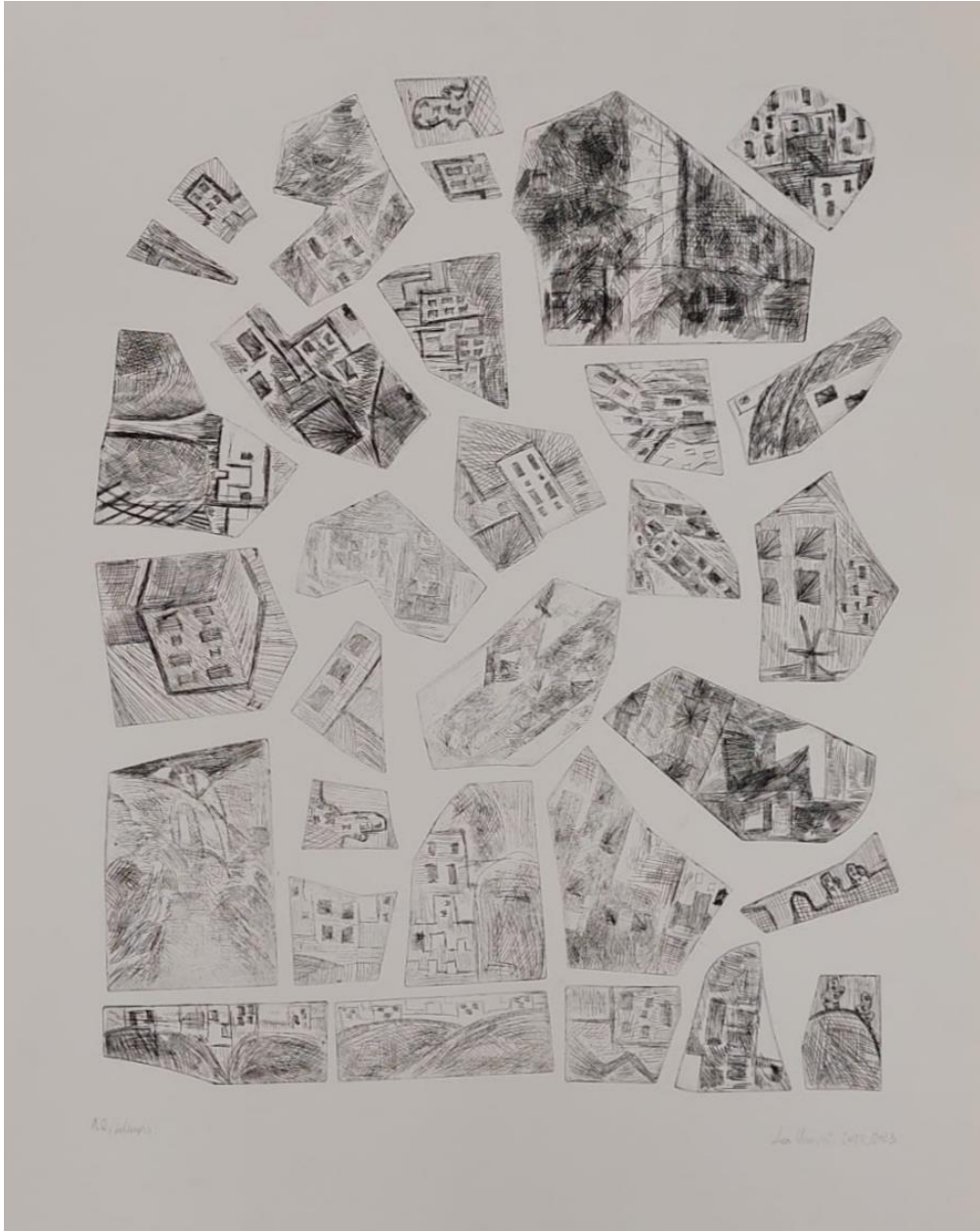
Sjećam ih se mnogo, no osobno su mi najzanimljiviji oni u kojima sam koračala ili trčala po pustim, nepoznatim gradovima i nepoznatim građevinama koje nisu izgledale kao uobičajeni objekti, kao na primjer svakodnevne zgrade u kojima se može živjeti, nego su to bile kuće i zgrade s prostorijama ispunjenima betonom. Bile su različitih boja i oblika. Neke su bile u obliku kvadra, potpuno od betona, druge su bile izrađene od plastike, ali prekrivene mekanim filcom. Neke su bile oblika kaktusa, ali potpuno prekrivene pločicama za pod kupaonice, a neke su bile izrađene od potpuno tamnog stakla. Vidjela sam ih mnogo, u različitim nijansama sive, plave, žute, čak i potpuno bijele. Umjesto cesta, ulice su bile načinjene od velikih nakupina sijena i grana koje bi se micale lijevo i desno, kao na opruzi, kada bih stala na njih. Niti u jednom od tih gradova nije bilo drugih ljudi.

Odlučila sam ući dublje u značenje tih snova i objekata, kako bih shvatila koji su to dijelovi mene.

Sve prizore sam podijelila na sveukupno trideset i jednu pločicu, te sam tehnikom bakropisa prenijela te mistične objekte iz mojih snova u stvarnost. Najprije sam napravila skice tih zgrada, kako bih se odlučila koje bi bile veličine crteža i pločica. Zatim sam izrezala pločice u različite nepravilne oblike kako bih bolje predstavila nepredvidivost i različitost tih krajolika u svakom snu. Nakon pripreme svih pločica, krenula sam u realizaciju. Naposljetku sam ipak, u dogovoru s profesorom, odlučila crtati po pločicama prema vlastitom nahođenju, umjesto sljedeći skice. To mi se činilo kao bolje rješenje budući da sam željela što detaljnije istražiti izgled i značenje tih objekata, a smatrala sam da to mogu najbolje ako pustim da me crtež sam vodi. Mijenjala sam izgled kompozicije sa svakim otiskom kako bi se te pločice spajale u različite slagalice, odnosno kako bih bolje posložila priču koju su mi vlastiti snovi prikazivali.

Tehnika bakropisa mi je omogućila i da se jetkanjem samo nezaštićeni dijelovi pločice nagrizu, što me snažno podsjetilo na činjenicu da su mi baš ti snovi ostali u sjećanju, a ne neki drugi bizarni snovi koje sam sanjala s vremena na vrijeme.

Svakim otiskom sam osjećala da mi se dio unutrašnjeg svijeta pročišćuje, jer je svaki otisak bio drugačiji. Zaključila sam da te građevine ipak moram još proučavati, no kao što se svaka od tih pločica poklapa jedna s drugom u tim slagalicama, sigurna sam da će mi svaki novi san otkrivati sve više dijelova moje unutrašnje slagalice.

„Bez naziva“, 2023., bakropis, 50 x 70 cm

„Bez naziva“, 2023., bakropis, 50 x 70 cm

ERUPCIJA

Svi mi danas koristimo mobitele za različite namjene. Bez obzira na model, svaki od njih sadrži pozamašnu količinu informacija o nama. Od kontakata u imeniku do naših profila na socijalnim mrežama (na primjer Facebook, Instagram i sl). Neki mogu sadržavati i videe, fotografije, zvučne snimke, zapise, igrice i mnoge druge aplikacije. Ali oni obuhvaćaju i dio nas koji se ne može tako lako izbrisati iz naše unutrašnje „baze podataka“. To su naši odnosi s drugim ljudima, naša prijateljstva, sukobi i sreće i tuge... Sve su to zabilješke nekog dijela našeg života, koji je već prošao. No zbog tolike 'osobne' povezanosti s našim mobilnim uređajima, smatram da su oni na neki način i preslika nas.

Željela sam istražiti koliku količinu mojih uspomena moj vlastiti mobilni uređaj može podnijeti, dok se ne zapuni svaki dio njegove unutrašnje memorije. Radom na tome sam shvatila da ga koristim i kao enciklopediju, editora, radio, Play Station, fotoaparata, diktafon, televizor, nositelja recepata, te knjiga i blokova za crtanje. On je ujedno i nositelj mojih nada, nekih dijelova moje osobnosti, kutak za provjeru znanja, vještina, kao i mojeg modnog stila. Nije li čudesno kako on može sadržavati, na primjer, jedan videozapis u kojemu doživljavamo najbolji dan svojeg života, s toliko osjećaja i novih poznanstava?

Bili mi toga svjesni ili ne, s vremenom postajemo ovisni o našim mobilnim uređajima. Veliki dio našeg javnog i privatnog života zauvijek je zabilježen u njegovoj bazi podataka. Što ako se ta baza podataka zapuni svim osjećajima koje naše uspomene nose? Stoga sam odlučila napraviti veliku skulpturu maskice za mobilni uređaj koja bi predstavljala simboličnu opnu koja zadržava i štiti sve te podatke koji nose toliko „nas“ u sebi.

Ova uvećana maskica za mobitel ne predstavlja samo zaštitu mobitela, nego i mojeg unutrašnjeg svijeta.

Pri izradi velike maskice koristila sam model maskice vlastitog mobitela, čije sam dimenzije izmjerila i uvećala u mjerilu 10:1. Tada sam dio po dio (dasku po dasku) iscrtala u medijapan ploči i ispilila, te spojila u jednu veliku drvenu maskicu. Izbušila sam i rupe za zvučnik i slušalice, kao i tipku za pojačavanje i stišavanje zvuka. Prebojala sam ju u crno, kako bi bila što vjernija ali uvećana replika moje maskice.

Pod utjecajem neprestanog gomilanja informacija u njegovu bazu podataka, izradila sam vulkan od stiropora i namjestila ga u unutrašnjost maskice. Ljepilom za pločice sam prekrila površinu vulkana, dok sam pustila da se višak ljepila saspe u maskicu, kao što bi se golema količina osjećaja sasula i u najmanji kutak mobitela. Zatim sam sakupila sve meni značajne predmete, od svog djetinjstva do danas i ubacila ih u taj vulkan, kao simboličan prikaz svih važnih sadržaja koji su u njemu (mobitelu) pohranjeni ali ujedno i kao fizički dokaz uspomena koje moja duša sadrži. Sve te stvari su metaforička „lava“ koja se usporeno izdiže iz vulkana, te bi svojom težinom uspomena prouzročila i samo padanje maskice, koja se nalazi na nagnutom metalnom stalku.

Cijeli ovaj rad predstavlja globalni strah od raspadanja simbolične opne koja drži sva naša sjećanja i uspomene na jednom mjestu, a vulkan simbolizira neminovnu „erupciju“ i gubitak naše memorije koju smo tako lako prepustili jednom malom elektroničkom uređaju....

„Erupcija“, 2023., medijapan ploča, stiropor, ljepilo za pločice, crna boja za beton, 160 x 75 cm

KINESKI ZODIJAK

Razmišljajući o kompleksnosti ljudske osobnosti i mogućnosti predočavanja ljudske prirode kroz korištenje boja, uronila sam u promatranje unutrašnjeg svijeta čovjeka i kako se on može odražavati na vanjski svijet putem drevnog zapisa ljudske naravi: kineskog zodijskog.

Kineski zodijski je objedinjen u dvanaest životinja, pri čemu svaka od njih „vlada“ jednom godinom u ciklusu od dvanaest godina. Legenda o nastanku kineskog zodijskog dolazi u mnogo verzija. Prema jednoj od njih Buda je želio osmisliti način mjerenja vremena za ljude te je pozvao dvanaest životinja na utrku čije bi trajanje uspostavilo to vrijeme. Redom su stizali štakor, vol, tigar, zec, zmaj, zmija, konj, koza, majmun, pijetao, pas i svinja. Utjecaji tih znakova su različiti, a znak se može saznati pomoću čovjekove godine rođenja. Zajednička karakteristika svih tih znakova je da se godina kojom svaki od znakova „vlada“ smatra nesretnom za ljude rođene u godini tog znaka. Kineski zodijski usko je povezan s pet elemenata: drvom, zemljom, vodom, vatrom i metalom (on uključuje zlato i srebro), koji snažno utječu na osobnost svakoga od tih znakova.¹ Upravo ta povezanost prirodnih elemenata, životinjskih simbola i čovjeka inspirirala me da proučavam dubinu ljudske osobnosti kroz slikanje svakog od tih zodijskih.

Istraživanjem o svakom pojedinom znaku i vođena vlastitom intuicijom, svakom znaku sam se posvetila u različitom vremenskom trajanju. Neke sam naslikala u trajanju od dva tjedna, dok sam neke naslikala u tri dana, s naglašenom ekspresivnošću. To nikako ne znači da neki znakovi posjeduju veću dubinu od ostalih, nego da sam se na intuitivnoj i intelektualnoj razini brže povezala s nekima od njih. Vođena intuicijom znakove nisam slikala prema tradicionalnom redoslijedu, nego ovisno o tome s kojim znakom sam se u datom trenutku osjećala najpovezanije. Ovaj ciklus sam ostvarila u tehnici akrila na papiru, koristeći boje koje se smatraju sretnima za individualne znakove, na pozadini slike kao i na samom motivu životinje. Ipak, slikajući neke znakove nisam koristila sve njihove sretne boje (na primjer „Tigar“), a kod nekih je došlo i do potpune promjene simbolike boja (na primjer „Svinja“), ovisno o vlastitom i osobnom tumačenju značenja boje za odgovarajuću životinju. Crvena meni osobno simbolizira vitalnost, prosperitet, bogatstvo, sreću, strast i snagu. Žuta mi pak predstavlja duboku mudrost, samopouzdanje, toplinu, znatiželju i marljivost. Ljubičasta meni osobno simbolizira spiritualnost, velikodušnost i

¹ Vidi u: <https://www.chinahighlights.com/travelguide/chinese-zodiac/>

staloženost. Zlatna mi osobno predstavlja hrabrost, plemenitost i razboritost. Plava me podsjeća na aktivnost, žestinu, uzbuđenje i prijateljstvo. Zelena mi osobno simbolizira pozitivu, otvorenost, srčanost i predanost. Siva me podsjeća na mistiku, dobrotu i vještinu. Boje kojima sam slikala životinje simboliziraju unutrašnji svijet odgovarajućeg znaka, dok pozadina simbolizira energiju koju isijava u vanjski svijet. Uzmimo za primjer znak „Zmije“, čije su sretne boje crvena, žuta i crna. Jarka žuta i crvena privlače sreću i sveopće bogatstvo ljudima rođenima u godini „Zmije“, zbog čega sam tijelo naslikala sigurnim, dugim potezima i gustim nanosom žute boje, sa željom da istaknem duboku mudrost, marljivost, samopouzdanu znatiželju i dubinu razmišljanja tog znaka. Crna obrisna linija na motivu zmije meni osobno predstavlja izdržljivost i ustrajnost koju taj znak izražava u svojem radu. Crvena pozadina odražava energiju bogatstva, vitalnosti i prosperiteta. Lice zmije je apstraktno prikazano, jer smatram da izraz i kontura lica nije važna kako bi se izrazila osobnost i dubina toga znaka.

Smatram da sam se kroz istraživanje, proučavanje i pridavanje vlastitih asocijacija na boje svih tih znakova približila neizmjerne dubini ljudske prirode, kako i transformacijskom plesu njegove emocionalne, intelektualne i spiritualne prirode, tako i dubljem razumijevanju vlastite osobnosti.

„Zmija“, 2022., akril na papiru, 121,8 x 80, 55 cm

„Pas“, 2023., akril na papiru, 150,7 x 112,2 cm